

Poz. 23

UCHWAŁA NR 180
RADY NAUKOWEJ DYSCYPLINY PEDAGOGIKA

z dnia 28 maja 2024 r.

w sprawie nostryfikacji stopnia naukowego Iryny Hyrylovskiej

Na podstawie art. 328 ust. 4, w związku z art. 219 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 742 z późn. zm.), § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie nostryfikacji stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki nadanych za granicą (Dz. U. z 2018 r. poz. 1877), w związku z § 49 pkt 6 Statutu Uniwersytetu Warszawskiego (Monitor UW z 2019 r. poz. 190 z późn. zm.) oraz § 2 ust. 2 zarządzenia nr 122 Rektora Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 8 czerwca 2020 r. w sprawie nostryfikacji stopni naukowych nadanych za granicą (Monitor UW z 2020 r. poz. 257), Rada Naukowa Dyscypliny Pedagogika postanawia, co następuje:

§ 1

Odmawia się uznania stopnia doktora nauk pedagogicznych Iryny Hyrylovskiej nadanego przez Ministerstwo Oświaty i Nauki Ukrainy na podstawie decyzji Kolegium Atestacyjnego z dnia 15 kwietnia 2021 r. za równoważny z polskim stopniem doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

W dniu 20 grudnia 2023 r. do Biura Rad Naukowych wpłynął wniosek Iryny Hyrylovskiej, dalej: „Strona”, o uznanie stopnia naukowego uzyskanego za granicą za równoważny z odpowiednim polskim stopniem naukowym. Wniosek złożony wraz z dokumentacją naukową Strony dotyczył uznania stopnia doktora nauk pedagogicznych nadanego Stronie przez Ministerstwo Oświaty i Nauki Ukrainy na podstawie decyzji Kolegium Atestacyjnego z dnia 15 kwietnia 2021 r., dalej: „stopień naukowy”, za równoważny z polskim stopniem doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika, dalej: „wniosek”.

W dniu 5 stycznia 2024 r. Biuro Rad Naukowych przekazało wniosek Strony powołanej przez Radę Naukową Dyscypliny Pedagogika, dalej: „Rada”, uchwałą nr 143 z dnia 26 września 2023 r. stałej komisji do przeprowadzania oceny formalnej i merytorycznej wniosków w sprawie nostryfikacji stopnia naukowego w celu sformułowania uzasadnionej opinii dla Rady w kadencji 2021-2024, dalej: „komisja”. Do komisji powołano prof. dr. hab. Grzegorza Szumskiego (przewodniczący), prof. dr. hab. Joannę Madalińską-Michalak i dr. hab. Agnieszkę Naumiuk, prof. ucz.

Na posiedzeniu Rady w dniu 27 lutego 2024 r. komisja zarekomendowała wezwanie Strony do przedłożenia tłumaczenia na język polski dołączonej do wniosku rozprawy habilitacyjnej „Теоретичні і методичні основи моніторингу якості професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників” stanowiącej podstawę nadania stopnia naukowego w Ukrainie. Rada uchwałą nr 170 z dnia 27 lutego 2024 r. wezwała Stronę do przedłożenia tłumaczenia zwykłego na język polski wyżej wskazanej rozprawy habilitacyjnej, dalej: „tłumaczenie rozprawy”.

W dniu 17 kwietnia 2024 r. do Biura Rad Naukowych wpłynęło tłumaczenie rozprawy, które w dniu 17 kwietnia 2024 r. zostało przekazane komisji. W dniu 21 maja 2024 r. do Biura Rad Naukowych wpłynęła opinia komisji z dnia 20 maja 2024 r. dotycząca jakości rozprawy habilitacyjnej Strony i zasadności uznania stopnia naukowego Strony uzyskanego w Ukrainie za równoważny z polskim stopniem doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika, dalej: „opinia komisji”. W dniu 21 maja 2024 r. Biuro Rad Naukowych przekazało Radzie tłumaczenie rozprawy i opinię komisji.

W dniu 28 maja 2024 r. podczas posiedzenia Rady rozpatrzono wniosek Strony. Podczas przedmiotowego posiedzenia członkowie komisji przedstawili Radzie swoje stanowisko, przedstawili przebieg prac komisji i przytoczyli opinię komisji. W opinii komisji wskazano, co następuje:

„Iryna Hyrolowska, dalej: «Autorka», przedłożyła polskie tłumaczenie swojej rozprawy habilitacyjnej pt. Теоретичні і методичні основи моніторингу якості професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників (tłum. Teoretyczne i metodologiczne podstawy monitorowania jakości kształcenia zawodowego przyszłych wykwalifikowanych pracowników), Kijów 2021. Rozprawa jest bardzo obszerna, liczy 521 stron maszynopisu. Została ona podzielona na pięć rozdziałów głównych. Tytuł rozprawy jest niezbyt precyzyjny i nie oddaje w pełni jej treści. Rozprawa dotyczy w gruncie rzeczy monitorowania jakości kształcenia w szkołach zawodowych przygotowujących do wykonywania zawodów wykwalifikowanych robotników, co jest pojęciem węższym, niż pracownicy wykwalifikowani. Dużo poważniejszym problemem jest jednak pierwszy człon tytułu, czyli podstawy teoretyczne i metodologiczne. Pojęcia te nie są intuicyjne, a Autorka nie zdefiniowała ich w sposób precyzyjny. W ostateczności zatem zarówno cel pracy, jak i metody jego realizacji nie zostały precyzyjnie opisane. Autorka stwierdza, że monitorowanie jakości kształcenia jest zjawiskiem względnie nowym i słabo zbadanym, co jest być może prawdziwe z perspektywy doświadczeń lokalnych, ale nie z perspektywy globalnej. Monitorowanie jakości kształcenia jest trwałym zagadnieniem w teorii i praktyce edukacji, a od lat 80. XX w., czyli od tzw. „konserwatywnego zwrotu” nastąpił niezmiernie dynamiczny rozwój tego obszaru. Obejmuje on wszystkie warstwy czy płaszczyzny, poczynając od analiz jawnych i ukrytych funkcji monitorowania, włącznie z krytyczną analizą związku niektórych praktyk monitorowania jakości z utrwalaniem i wytwarzaniem nierówności społecznych, poprzez rozwój taksonomii celów kształcenia, a skończywszy na metodologii pomiaru pedagogicznego. W analizowanej rozprawie zabrakło krytycznej syntezy tych dokonań. Tym bardziej trudno uznać, by Autorka wniosła oryginalny, twórczy wkład teoretyczny do tej dziedziny. Jej dokonania w tym zakresie mają raczej charakter próby zbudowania modelu, który mógłby być wykorzystywany do poprawy jakości kształcenia i monitorowania tej jakości w kształceniu w niektórych zawodach robotniczych. Wypracowany przez Autorkę model ma zatem ograniczony zakres potencjalnych zastosowań i raczej lokalne znaczenie dla rozwoju szkolnictwa zawodowego

w Ukrainie. Doceniając możliwe korzyści ze stosowania modelu w praktyce nie sposób uznać, że stanowi on znaczące osiągnięcie o charakterze teoretycznym czy metodologicznym. Tak zwane teoretyczne przesłanki tego modelu mają przy tym charakter eklektyczny, stanowią kompilację popularnych i efektywnych praktyk (np. oceniania kształtującego), ogólnych teorii naukowych, mało precyzyjnie odniesionych do analizowanego zagadnienia (np. teorii systemów), a także egzotycznych koncepcji teoretycznych o nieprecyzyjnej treści («podejście działalnościowe», s. 122 rozprawy). Autorka wykorzystuje przywoływane koncepcje w sposób mało pogłębiony, nie zachowuje należytej precyzji przy definiowaniu kluczowych pojęć oraz nie tworzy nadrzędnego systemu teoretycznego, czyli spójnej siatki pojęć i uzasadnionych, hipotetycznych zależności między nimi. Ostatecznym celem rozprawy jest nie tylko stworzenie modelu, ale także jego empiryczna weryfikacja. Niestety, przedsięwzięcie to dalece odbiega od współczesnych standardów oceny efektywności programów edukacyjnych. Wprawdzie Autorka wykorzystowała schemat eksperymentalny dwóch grup, jednak inne, przyjęte rozwiązania są trudne do zaakceptowania. Nie określono właściwości psychometrycznych narzędzi używanych do pomiaru zmiennych. Dość wąski jest zakres informacji na temat uczestników grup eksperymentalnych i kontrolnych, nie ma zatem gwarancji, że grupy te nie różniły się wieloma cechami znaczącymi dla wartości zmiennej wynikowej. W badaniu nie kontrolowano dokładności wdrażania programu eksperymentalnego (fidelity), co znaczy, że w istocie wnioskowanie o znaczeniu czynników eksperymentalnych dla zaobserwowanych różnic międzygrupowych są niekonkluzywne. Progi wyników testowych wykorzystywanych do jakościowej interpretacji poziomu przygotowania zawodowego zostały ustalone w sposób arbitralny. Nieprawidłowo analizowano wyniki badania, pomijając analizę zmian nasilenia zmiennych w czasie. Podsumowując, Autorka nie zrealizowała kluczowego celu swojego zamierzenia badawczego w postaci wypracowania modelu szeroko rozumianej ewaluacji programów kształcenia zawodowego o potwierdzonej skuteczności. Tym samym praca ta nie stanowi znaczącego wkładu w rozwój pedagogiki.”.

Następnie podczas przedmiotowego posiedzenia Rada przeprowadziła dyskusję w sprawie uznania stopnia naukowego Strony za równoważny z polskim stopniem doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika. Rada dostrzegła pozytywne aspekty rozprawy habilitacyjnej, niemniej jednak zauważyła znaczny problem zarówno w zakresie konceptualizacji badania, jaki i jego metodologii. Za zalety rozprawy uznano aktualność i społeczną ważność podjętego zagadnienia. Do wad rozprawy zaliczono przede wszystkim brak uzasadnionego teoretycznie, w sposób zgodny z współczesnym stanem wiedzy, modelu teoretycznego badania. Powyższy mankament skutkuje brakiem precyzyjnego określenia przedmiotu badania. Rada zwróciła także uwagę na niski poziom metodologiczny samego badania empirycznego, wyraźnie odbiegający od współczesnych standardów, obowiązujących w badaniach quasi-eksperymentalnych w pedagogice. W przeprowadzonym badaniu zabrakło dowodów, że grupa eksperymentalna i kontrolna nie różniły się znaczącymi dla zmiennej zależnej cechami. Nie kontrolowano dokładności wdrażania programu eksperymentalnego, a analizy statystyczne nie obejmowały wzrostu zmiennej zależnej w czasie oraz jego siły. W konkluzji Rada stwierdziła, że rozprawa habilitacyjna Strony nie odpowiada standardom osiągnięć naukowych będących podstawą nadania stopnia doktora habilitowanego w Polsce, nie wnosi również znaczącego wkładu w rozwój dyscypliny

pedagogika, co jest jednym z wymogów zawartych w art. 219 ust. 1 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Po zakończonej dyskusji Rada przeprowadziła tajne głosowanie w sprawie uznania stopnia naukowego Strony za równoważny z polskim stopniem doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika. Do głosowania uprawnionych było 28 osób, głosowało 20 osób, oddając 20 głosów ważnych. Nie oddano głosów na „tak”, oddano 17 głosów na „nie”, oddano 3 głosy wstrzymujące się. Tym samym Rada postanowiła jak w § 1.

POUCZENIE

Zgodnie § 5 ust. 2 zarządzenia nr 122 Rektora Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 8 czerwca 2020 r. w sprawie nostryfikacji stopni naukowych nadanych za granicą (Monitor UW z 2020 r. poz. 257), od niniejszej decyzji przysługuje wnioskodawcy, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez Radę Naukową Dyscypliny Pedagogika.

Przewodniczący Rady Naukowej Dyscypliny Pedagogika: *Z. Izdebski*